

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА

РАЗРЕД: ЧЕТВРТИ

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 5

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 180

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА СУ ДА УЧЕНИЦИ:

- усвоје систем одређених математичких знања и умијећа неопходних за схватање појава и законитости у природи и друштву, за активну спознајну дјелатност у процесу учења, за успјешно настављање математичког образовања и самообразовања;
- овладају основним математичким методама и њиховим примјенама у различитим областима (математичко моделовање);
- стекну способност усменог и писменог математичког изражавања са свим његовим квалитетама (јасност, прецизност, једноставност, концизност, потпуност и тд.);
- се оспособе за примјену усвојених знања у рјешавању разноврсних задатака из животне праксе;
- се оспособе за коришћење савремених математичких инструмената, прибора, рачунских и информационих средстава;
- усвоје основне чињенице о скуповима, релацијама и пресликавањима;
- савладају основне операције са природним, цијелим, рационалним и реалним бројевима, као и основне законе тих операција;
- упознају најважније равне и просторне геометријске облике (фигуре) и њихове узајамне односе;
- се оспособе за прецизност у мјерењу, цртању .

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

Наставна тема

Оквирни број часова

1. Природни бројеви до 1000	10
2. Основне рачунске операције у скупу природних бројева до 1000	130
3. Геометријске фигуре и њихови међусобни односи	24
4. Разломци	8
5. Мјерење и мјере	

Исходи учења	Садржаји програма /Појмови	Корелација са другим наставним предметима
Тема 1: Природни бројеви до 1000 (10)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none"> • чита и записује бројеве прве	<ul style="list-style-type: none"> • Бројеви до 100 - понављање; • Стотине прве хиљаде;	<ul style="list-style-type: none"> • Српски језик

<p>хиљаде,</p> <ul style="list-style-type: none"> • разликује бројеве прве хиљаде и одреди на бројевној прави, • чита и пише троцифрене бројеве 	<ul style="list-style-type: none"> • Упоредивање стотина прве хиљаде; • Стотине и десетице прве хиљаде; • Упоредивање стотица и десетица прве хиљаде; • Упознавање, читање и писање бројева прве хиљаде; • Троцифрени бројеви; • Упоредивање троцифрених бројева 	
---	--	--

Тема 2: Основне рачунске операције у скупу природних бројева до 1000 (130)

<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сабира и одузима у оквиру прве хиљаде, • разликује својства комутативности, асоцијативности и дистрибутивности за брже и рационалније рачунање, • разликује појмове сталности збира и разлике, • рјешава једноставније једначине и неједначине са сабирањем и одузимањем 	<p>САБИРАЊЕ И ОДУЗИМАЊЕ ДО 1000</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сабирање и одузимање стотина; • Замјена мјеста сабирака; • Здруживање сабирака; • Примјена својстава сабирања; • Сабирање троцифреног и једноцифреног броја; • Одузимање једноцифреног броја од троцифреног; • Сабирање троцифреног броја и десетица и одузимање десетица од троцифреног броја; • Сабирање троцифреног и двоцифреног броја; • Одузимање двоцифреног броја од троцифреног; • Сабирање и одузимање троцифрених бројева; • Зависност збира од сабирака; сталност збира; • Зависност разлике од умањеника и умањеоца; сталност разлике; • Једначине са сабирањем 	
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • писмено сабира и одузима са и без прелаза, • разликује начин писменог сабирања и одузимања са прелазом јединица и десетица, • рјешава једначине и неједначине са троцифреним бројевима <ul style="list-style-type: none"> • усвоји поступак множења и дијелења у оквиру броја 1000, • разликује својства дијелења збира и разлике бројем, • покаже начин дијелења са остатком и начин провјере резултата, 	<p>и одузимањем;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Неједначине са сабирањем и одузимањем <p>ПИСМЕНО САБИРАЊЕ И ОДУЗИМАЊЕ ДО 1000</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сабирање троцифрених бројева (збир јединица није већи од 9); • Одузимање троцифрених бројева (број јединица умањеница већи од броја јединица умањеоца); • Сабирање троцифрених бројева (збир јединица већи је од 9); • Одузимање троцифрених бројева (број јединица умањеника мањи је од броја јединица умањеоца); • Сабирање троцифрених бројева (збир десетица већи је од 9); • Одузимање троцифрених бројева (број десетица умањеника мањи је од броја десетица умањеоца); • Сабирање троцифрених бројева (збир јединица и десетица већи је од 9); • Одузимање троцифрених бројева (број јединица и десетица умањеника мањи је од броја јединица и десетица умањеоца); • Сабирање више троцифрених бројева ; • Једначине и неједначине са сабирањем и одузимањем <p>МНОЖЕЊЕ И ДИЈЕЉЕЊЕ ДО 1000</p> <ul style="list-style-type: none"> • Множење и дијелење; • Множење и дијелење са 10 и са 100; • Замјена мјеста чинилаца; • Здруживање чинилаца; 	
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • писмено множи и дијели једноцифреним бројевима, • писмено множећи и дијељећи у једноставним једначина и неједначина у скупу бројева до 1000 <ul style="list-style-type: none"> • одреди поступност и редослијед рачунских операција, • одреди улогу заграде у математичком изразу 	<ul style="list-style-type: none"> • множење збира и разлике бројем; • множење двоцифрених бројева једноцифреним; • Дијељење двоцифрених бројева једноцифреним; • множење и дијељење троцифрених бројева једноцифреним; • Зависност производа од чинилаца, сталност производа; • Зависност количника од дјеленика и дјелиоца; сталност количника; • Дијељење са остатком; • Једначине са множењем и дијељењем; • Неједначине са множењем. <p style="text-align: center;">ПИСМЕНО МНОЖЕЊЕ И ДИЈЕЉЕЊЕ ДО 1000</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмено множење троцифрених бројева са два, три, четири; • Писмено дијељење троцифрених бројева са два, три, четири; • Једначине и неједначине <p style="text-align: center;">МАТЕМАТИЧКИ ИЗРАЗИ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Редослијед операција-заграде; • Рјешавање задатака састављањем израза 	
Тема 3: Геометријске фигуре и њихови међусобни односи (24)		
<p>Ученик треба да:</p>	<p>ТАЧКА, ПОЛУПРАВА, ПРАВА, РАВАН</p> <ul style="list-style-type: none"> • Раван; • Полуправа, 	<ul style="list-style-type: none"> • Српски језик • Ликовна култура

<ul style="list-style-type: none"> • одреди тачку, праву и полуправу, • црта паралелне и нормалне праве • стекне навику кориштења лењира и троугаоника, <ul style="list-style-type: none"> • одреди круг и кружницу, • рукује шестаром, • црта круг и кружницу по задатим мјерама, • наброји основне елементе круга. <ul style="list-style-type: none"> • разликује и црта прави, оштри и тупи угао, • обиљежи угао и врсте углова <ul style="list-style-type: none"> • одреди и црта фигуре правоугаоника и квадрата, • одреди тјемена и странице правоугаоника и квадрата <ul style="list-style-type: none"> • одреди, нацрта и обиљежи троугао, • одреди обим троугла и његово израчунавање. 	<p>права;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Међусобни односи двије праве и једне равни; • Цртање паралелних права; • Нормалне праве <p>КРУГ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Круг и кружница; • Цртање круга и кружнице; • цртање нормалних права <p>УГАО</p> <ul style="list-style-type: none"> • Прави угао, цртање правоугла; • Обиљежавање и цртање углова; • Врсте углова <p>ПРАВОУГАОНИК И КВАДРАТ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Правоугаоник и квадрат-уочавање; • Правоугаоник и квадрат (тјемена и странице); • Цртање правоугаоника и квадрата ; • Цртање правоугаоника и квадрата троугаоником и лењиром <p>ТРОУГАО</p> <ul style="list-style-type: none"> • Уочавање троуглова; • Цртање троуглова; • Обим троугла 	
<p>Тема 4: Разломци (8)</p>		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разликује појмове разломка; именилац и бројилац, • одреди разломак неког природног броја, 	<ul style="list-style-type: none"> • Разломци: половина, четвртина, десетина; • Разломци: $\frac{1}{n}$, $n=3, 5, 6, 7, 8, 9$. 	

Тема 5: Мјерење и мјере (8)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none"> • одреди мјере за дужину, • претвара мјерне јединице у веће или мање мјерне јединице, • сабира и одузима са мјерним јединицама за дужину , • разликује мјере за масу 	<ul style="list-style-type: none"> • . Мјерење дужи; • Мјерење дужи-милиметар, километар; • Мјерење масе-килограм 	<ul style="list-style-type: none"> • Познавање природе и друштва

ДИДАКТИЧКО- МЕТОДИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ:

На почетку школске године треба провјерити ниво предзнања ученика.

Садржаје треба обрађивати без дефиниција.

У раду користити што више очигледних средстава и других техничких помагала како би се наставни садржаји приближили ученицима.

У зависности од индивидуалних могућности ученика и тежине градива наставник у раду може користити дактилологију и гестовни језик.

Ученике наводити и оспособљавати на самостално рјешавање проблема, задатака, како би се у што већој мјери развила креативност, самопоуздање и мисаоне способности.

Наставник прати изговор нових ријечи и реченица, коригује и утиче на ширење и богаћење ученичког рјечника.

У раду користити сурдотехничка помагала ИСА(индивидуални слушни апарат), ГСА (групни слушни апарат), микрофон, слушалице, вибратор.

Провјера знања и постигнућа ученика треба да се врши континуирано и оно може бити:

- а) усмена провјера знања и постигнућа,
- б) писмена провјера знања и постигнућа.